

Tygodnik Gospodarczy PIE

27 kwietnia 2023 r.

20 lat to perspektywa, która pomaga lepiej zrozumieć sens i sukces polskiego członkostwa w UE

▶ Jak każdy inny kraj przeżywamy napięcia dotyczące rozwiązań gospodarczych i politycznych wyborów podejmowanych w Unii Europejskiej. Jesteśmy częścią tego systemu, ale zmieniająca się szybko Europa nie zawsze bierze pod uwagę racje poszczególnych branż gospodarczych czy nawet krajów, a reguły podejmowania decyzji na to pozwalają.

▶ Sprawiedliwe rozłożenie kosztów transformacji klimatycznej, uczciwe reguły konkurencji na wspólnym rynku, szczególnie rynku usług, czy społeczne koszty regulacji dla gospodarek wciąż słabiej rozwiniętych to kluczowe problemy, które pozostaną z nami na długo.

▶ Gdybyśmy jednak zatrzymali się tylko na tym, mielibyśmy przed oczami karykaturę obrazu pozycji Polski w Unii Europejskiej przez ostatnie 20 lat. Czasami można odnieść wrażenie, że jesteśmy - jako Polska i jako UE - bardzo podatni na przyswajanie takich karykatur, fake-newsów czy wręcz planową dezinformację.

▶ Polska przez ostatnie 20 lat odniosła sukces w Unii Europejskiej, ponadprzeciętnie wykorzystując szanse rozwojowe stwarzane przez transfery finansowe z budżetu UE oraz wyciągając jeszcze większe korzyści ze wspólnego rynku UE, niż daje sam budżet.

▶ 709 mld PLN dofinansowania z UE od 2004 r. jest miarą sprawności polskiego państwa, gospodarki i samorządu w wykorzystywaniu możliwości, które stwarza budżet UE. Wartość eksportu towarów tylko w 2018 r. na rynek UE wyniosła 216 mld EUR. W przypadku coraz bardziej zaawansowanych usług to 43,5 mld EUR.

▶ PKB na mieszkańca Polski w 2021 r. przekroczyło 78 proc. Według modelu opracowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny na podstawie danych Banku Światowego, byłoby o 31 proc. niższe, gdyby nie udana integracja handlowa polskiej gospodarki w ramach wspólnego rynku UE.

▶ W dłuższej, ale już widocznej perspektywie oznacza to, że Polska - jak każde rozwinięte państwo UE - stanie się płatnikiem netto do budżetu UE. Dlatego już dziś trzeba mówić o znacznie większych i trwałych korzyściach wynikających z integracji handlowej w ramach UE. Inaczej grozi nam wejście „w buty” budżetowego populizmu wstrząsającego politycznie najbardziej rozwiniętymi państwami UE od co najmniej 2008 r. Pozycja netto w unijnym budżecie nie jest kluczem do zrozumienia sensu członkostwa w UE. Jest nim udana integracja handlowa i konkurencyjność gospodarki na wspólnym rynku UE.

▶ Konkurencyjność nie jest dana nikomu raz na zawsze. Wspólny rynek daje szanse rozwojowe każdemu państwu w Europie, ale nie wszyscy wykorzystują je tak samo dobrze. Nie jest to jednak gra o sumie zerowej. PIE informuje o możliwych scenariuszach i stanie tej gry - nie tylko przy okazji takich rocznic jak dziś.

Konrad Szymański
Zastępca Dyrektora PIE ds. Międzynarodowych

Setki miliardów złotych dla Polski ze środków unijnych

298 tys.

projektów zrealizowano w Polsce dzięki funduszom europejskim

29,4 tys. PLN

na każdego mieszkańca wynosi wartość dofinansowania dla projektów w województwie warmińsko-mazurskim

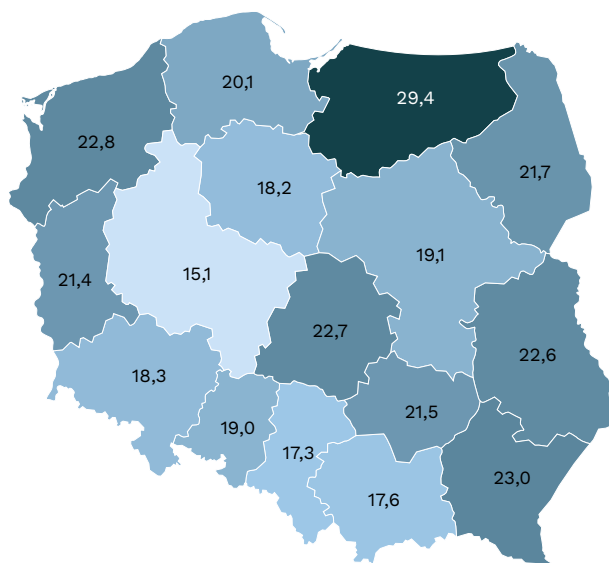
3 razy więcej

środków Polska otrzymuje z budżetu UE niż do niego wpłaca

► **Fundusze europejskie to miliardy złotych dla polskiej gospodarki.** Od akcesji Polska zrealizowała 298 tys. projektów współfinansowanych przez dotacje unijne w ramach polityki spójności. Średnia wartość projektu wynosiła nieco ponad 4 mln PLN, z czego dofinansowanie z UE to 2,4 mln PLN. Oznacza to, że środki unijne odpowiadały średnio za 59 proc. wartości projektów. Łączna kwota dofinansowania z UE wyniosła 709,1 mld PLN, co odpowiada 23 proc. obecnego PKB Polski oraz aż 76 proc. PKB z 2004 r. Fundusze unijne współfinansowały m.in. budowę dróg, szkół i szpitali, konstrukcję wałów przeciwpowodziowych czy rewitalizację terenów miejskich i przemysłowych.

► **Fundusze unijne trafiły do wszystkich województw.** Największymi beneficjentami byli mieszkańcy województw warmińsko-mazurskiego oraz podkarpackiego – łączna kwota otrzymanych przez nie środków wyniosła odpowiednio 29,4 tys. PLN oraz 23,0 tys. PLN w przeliczeniu na każdego mieszkańca. Wysoki udział w wydatkowaniu środków unijnych mieli też mieszkańcy województw: zachodniopomorskiego (22,8 tys. PLN), łódzkiego (22,7), lubelskiego (22,6) oraz podlaskiego (21,7). Mniejszy udział w środkach unijnych dotyczył województw śląskiego i wielkopolskiego i był to głównie efekt wyższej zamożności tych regionów.

Mapa 1. Łączne dofinansowanie z UE na wspólne projekty w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w tys. PLN)

Uwaga: do przeliczenia wykorzystano dane GUS z 2021 r., czyli najnowsze dostępne informacje. Około 2,8 proc. projektów było realizowanych w więcej niż jednym województwie jednocześnie, a ich wartość jest przypisana obydwu województwom. Mapa nie uwzględnia zysków ze wspólnej polityki rolnej – w ostatnim roku były to około 3,5-krotnie wyższe kwoty, których beneficjentami były regiony rolnicze. Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych <https://mapadotacji.gov.pl/> oraz GUS.

► **Polska otrzymuje z budżetu UE trzy razy więcej niż do niego wpłaca.** Dane Ministerstwa Finansów wskazują, że w ostatnim roku Polska otrzymała z budżetu UE łącznie ponad 3,8 mld EUR (ok. 17,8 mld PLN). Większość środków została przeznaczona na wspólną politykę rolną (3 mld EUR). Środki te nie wliczają się do funduszy na projekty wymienione

w dwóch pierwszych akapitach. Jednocześnie w ostatnim roku Polska wpłaciła do budżetu UE 1,3 mld EUR, czyli trzykrotnie mniej niż z niego otrzymała. Podobnie korzystna struktura płatności utrzyma się również w kolejnych latach. Łącznie od momentu wejścia do UE Polska wpłaciła do wspólnej kasy UE 75,5 mld EUR, a otrzymała 236 mld EUR.

(MK)

W ostatnich latach odnotowano rekordowe poparcie Polaków dla UE

92 proc.

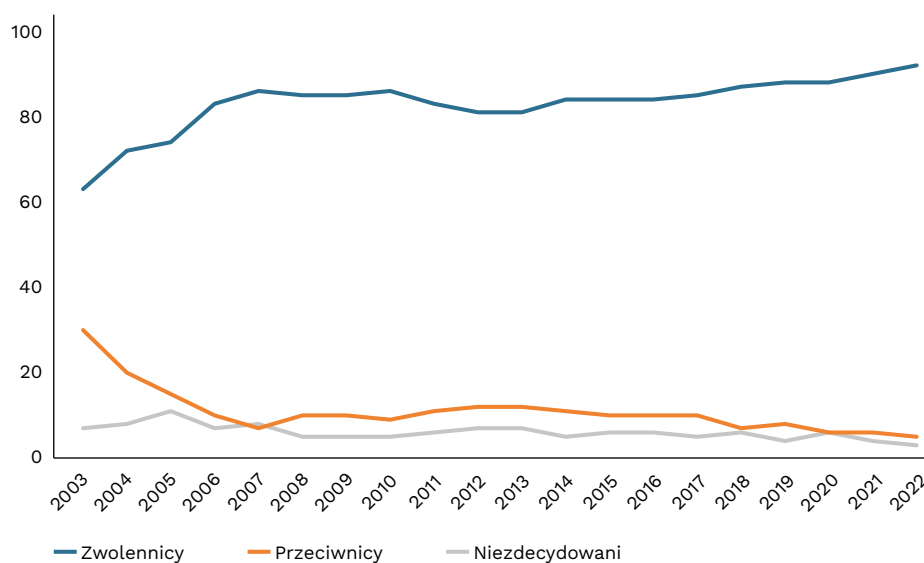
Polaków w 2022 r. uważało się za zwolenników UE

18 proc.

Polaków myśli pesymistycznie o przyszłości kraju w UE (jest to trzeci najniższy wynik w Europie)

► W ciągu 20 lat od momentu ogłoszenia akcesji Polski do Unii Europejskiej poparcie obywateli dla członkostwa w UE bardzo wzrosło. Według badań CBOS, stosunek ten od 2006 r. pozostaje na stabilnym i wysokim – powyżej 80 proc. – poziomie. Szczególnie wyjątkowe były ostatnie trzy lata, 2020-2022, podczas których poparcie dla UE przekroczyło 85 proc., a w 2022 r. sięgnęło rekordowych 92 proc. Wyraźnie maleje liczba przeciwników członkostwa w UE. O ile jeszcze w roku przystąpienia do UE negatywny stosunek wobec niej zgłaszało co piąty badany, a w 2003 r. nawet niemal co trzeci, to już w 2022 r. przeciwników było zaledwie 3 proc.

Wykres 1. Stosunek Polaków do członkostwa Polski w UE

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych CBOS.

► **Aż 82 proc. Polaków uważa, że kraj korzysta z członkostwa w UE.** Jak wynika z raportu Eurobarometru, w 2023 r. do najważniejszych korzyści Polacy zaliczają podnoszenie standardu życia (35 proc.) i udział Unii w krajowym wzroście gospodarczym (35 proc.). W kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę, warto odnotować, że w ostatnim czasie bardzo zwiększyła się też liczba respondentów zaznaczających wkład UE w utrzymanie pokoju i wzmocnienie bezpieczeństwa (34 proc.).

► **Pozytywny stosunek do UE w ostatnich latach odnotowano również w całej Europie.** Jak wynika z sondaży Eurobarometru, w 2022 r. ponad 65 proc. Europejczyków pozytywnie oceniło członkostwo w UE, co jest najwyższym wynikiem od 2007 r. Można zatem

stwierdzić, że wyzwania, z którymi UE zetknęła się w ostatnich latach, od pandemii COVID-19 po agresję Rosji w Ukrainie i towarzyszące im kryzys energetyczny oraz wysoka inflacja, wpłynęły na wzmocnienie poparcia społeczeństw krajów członkowskich dla UE.

► **Co istotne, Polacy znajdują się również wśród liderów pod względem optymistycznego spojrzenia na przyszłość Unii Europejskiej.** Tylko 18 proc. obywateli RP myśli o przyszłości kraju w Unii pesymistycznie, co jest trzecim najniższym wynikiem w UE w 2023 r. Choć interpretacje sondaży Eurobarometru mogą być niejednoznaczne, jak wskazują badacze, to analiza sondaży unijnych oraz badań CBOS świadczy o tym, że w ostatnich latach polskie społeczeństwo, obok Irlandczyków i Duńczyków, najbardziej entuzjastycznie ocenia integrację europejską.

(TM)

Polska od momentu wejścia do UE znacząco zmniejszyła liczbę szkodliwych pyłów w powietrzu

65 proc. i 81 proc.

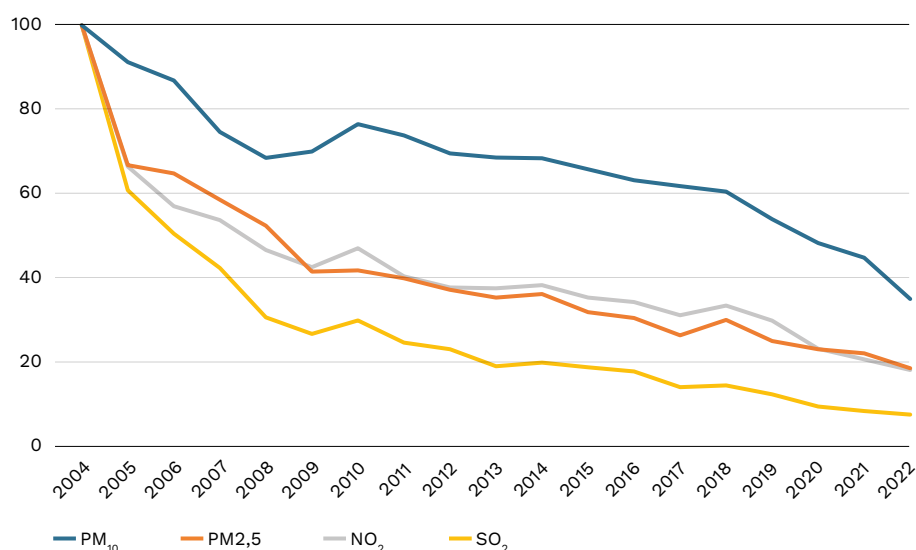
wynosi odpowiednio redukcja stężenia pyłów PM_{10} i $PM_{2,5}$ w Polsce w 2022 r. w porównaniu z 2004 r.

niemal 40 tys.

przedwczesnych zgonów odnotowano w Polsce z powodu zanieczyszczeń powietrza w 2022 r.

► Według danych Europejskiej Agencji Środowiska ([European Environment Agency - EEA](#)), w 2022 r. zwiększona zawartość NO_2 oraz pyłów PM_{10} spowodowała 39 917 przedwczesnych śmierci w Polsce, a w krajach Unii Europejskiej 338 985. Zła jakość powietrza stanowi jedno z największych zagrożeń dla zdrowia Europejczyków. Odpowiada za choroby układu krążenia i układu oddechowego, które prowadzą nawet do przedwczesnej śmierci. Badania EEA wykazują, że zwiększone stężenie pyłów $PM_{2,5}$ wpływa negatywnie nie tylko na dorosłych, ale także na rozwój płodu. Ekspozycja matki na zanieczyszczone powietrze może powodować niską masę urodzeniową dziecka, zwiększone ryzyko przedwczesnego porodu czy problemy zdrowotne na dalszym etapie życia.

Wykres 2. Redukcja stężenia NO_2 , SO_2 , pyłów PM_{10} i $PM_{2,5}$ w Polsce jako procent średniej wartości w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych [EEA](#).

► **Średnie roczne stężenie szkodliwych substancji w powietrzu w 2022 r., w porównaniu z 2004 r., w Polsce zmalało o kilkadziesiąt procent:** pyłów PM₁₀ - o 65 proc., PM_{2,5} - o 81 proc. Lokalne pomiary dla miast wykazują inne wartości, stąd poziomy redukcji są inne. W Krakowie stężenie PM₁₀ zmalało o 79 proc., a PM_{2,5} o 56 proc., w Warszawie odpowiednio o 63 proc. i 56 proc., a we Wrocławiu o 31 proc. i 16 proc. Mimo tak dużych redukcji, w 2022 r. Kraków znalazł się na 6. miejscu w rankingu miast w Europie o najgorszej jakości powietrza. Głównym źródłem emisji pyłów zawieszonych jest tzw. „niska emisja” pochodząca przede wszystkim ze spalania węgla i drewna w gospodarstwach domowych. Dlatego tak ważna jest dalsza wymiana starych pieców, tzw. „kopcuchów” i inwestycje w elektryfikację ogrzewnictwa w Polsce.

► Unijne dyrektywy z 2004 r. i z 2008 r. w sprawie jakości powietrza czy program „Czyste powietrze dla Europy” z 2013 r. wymusiły aktywizację działań krajów członkowskich na rzecz zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza w całej Unii Europejskiej. W 2021 r., w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, KE przyjęła plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby, którego celem jest m.in. zmniejszenie liczby przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza o 55 proc. w 2030 r. w porównaniu z 2005 r.

(MP)

Uczestnictwo w UE sprzyja rozwojowi firm w Polsce

o 37 proc.

wzrosła liczba firm w Polsce
od momentu wstąpienia do UE

z **70,1 proc.** w 2004 r.

do **72,3 proc.** w 2019 r.
wzrósł udział firm w tworzeniu
polskiego PKB

z 89,4 mln USD

w 2005 r. do

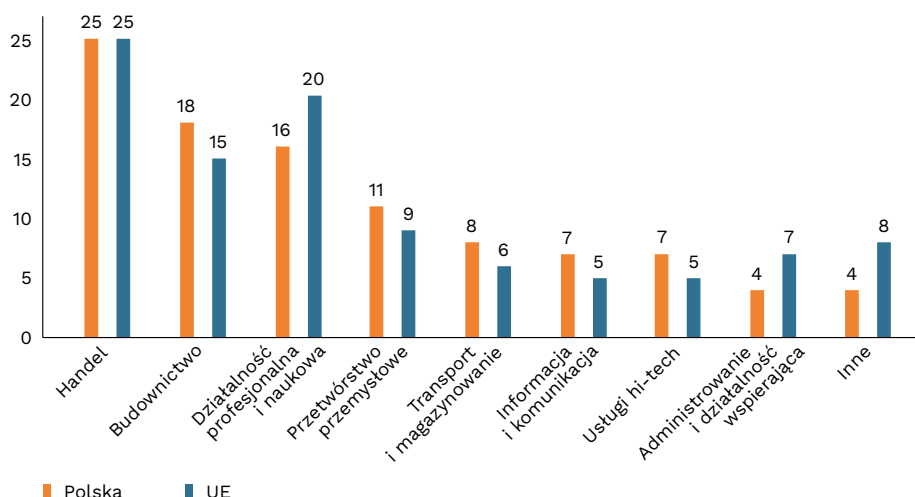
342 mld USD

w 2021 r. wzrosła w polskich
firmach wartość eksportu
towarów

► **Od momentu przystąpienia do UE liczba firm w Polsce wzrosła o 37 proc., a liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw o 25 proc.** Zmieniała się też struktura branżowa polskich firm, a najbardziej zauważalne jest zmniejszenie udziału firm handlowych i wzrost udziału przedsiębiorstw zajmujących się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną. Według danych PARP, od 2004 r. wzrósł też udział polskich firm w tworzeniu PKB. W 2004 r. odpowiadały one za 70,1 proc. PKB, a w 2019 r. – za 72,3 proc. Od momentu wejścia Polski do UE polskie firmy stały się też bardziej aktywnymi graczami na arenie międzynarodowej. Wartość eksportu towarów w 2005 r. wynosiła 89,4 mld USD, a w 2021 r. aż 342,0 mld USD.

► **W Polsce w 2020 r. działało 2,3 mln przedsiębiorstw, co stanowiło niemal 9 proc. wszystkich firm prowadzących działalność w Unii Europejskiej.** W Polsce, podobnie jak w innych krajach unijnych, większość firm stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Średnio w UE jest to 93,5 proc., natomiast w naszym kraju - 95 proc. Małe firmy stanowią 2,6 proc. (UE - 3,6 proc.), średnie - 2,2 proc. (UE - 2,8 proc.), natomiast duże tylko 0,2 proc. (U - 0,2 proc.). **Sektor przedsiębiorstw w 2020 r. w całej UE zatrudnił 127 mln pracowników, z czego w Polsce niemal 10 mln osób.** W Polsce największa część pracowników jest zatrudniona w mikroprzedsiębiorstwach (35 proc.) i dużych firmach (33 proc.). Nieco inaczej jest w całej UE - w mikroprzedsiębiorstwach zatrudnionych jest 29 proc. osób, a w dużych firmach 36 proc.

Wykres 3. Struktura branżowa firm w Polsce i w UE (w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Eurostatu.

► **Niemal 1/4 firm działających zarówno w Polsce, jak i w całej UE zajmuje się handlem.**

Struktura branżowa polskich firm na tle UE wyróżnia się większym udziałem firm budowlanych (Polska - 18 proc., UE - 15 proc.). Mamy też większy udział przedsiębiorstw przemysłowych (Polska - 11 proc., UE - 9 proc.), a także zajmujących się transportem lub magazynowaniem (Polska - 8 proc., UE - 6 proc.). Polskie firmy rzadziej zajmują się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, a także działalnością w zakresie usług administrowania.

(KD, AS)

Unia Europejska upowszechniła studiowanie za granicą

12,5 mln

uczniów, studentów, pracowników naukowych, nauczycieli i innych osób skorzystało z programu Erasmus od jego powstania w 1987 r.

238 tys.

razy studenci uczelni wyższych z Polski wyjechali na wymiany w ramach programu Erasmus w latach 2004-2021

178 tys.

razy studenci zagraniczni przyjechali do Polski w ramach programu Erasmus w latach 2004-2021

► Program wymian studenckich i uczniowskich Erasmus wzmacnia mobilność młodych ludzi – obywateli UE – już od 1987 r. Początkowo program działał tylko na wyższym poziomie edukacji. W 2014 r. dokonano zmian tak, by Erasmus stał się dostępny dla wszystkich poziomów edukacji, a także m.in. młodych sportowców.

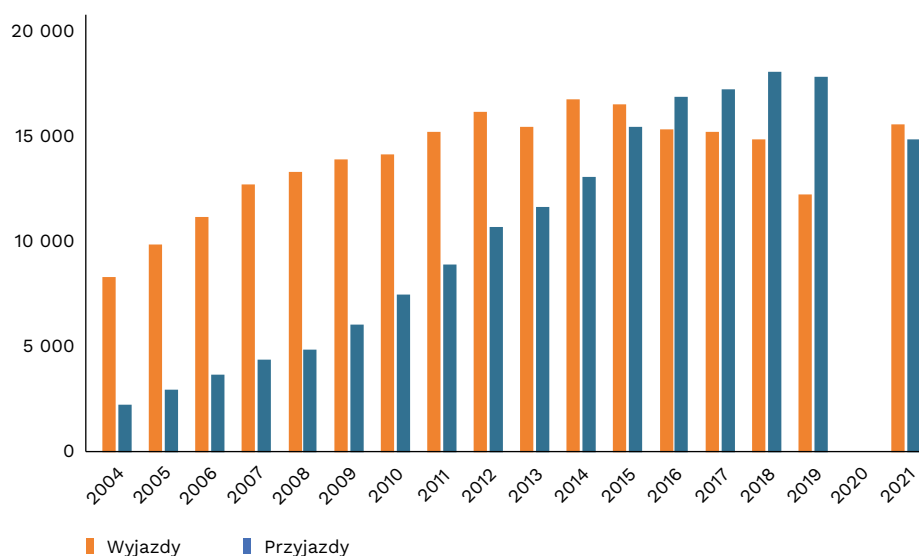
► **Do 2014 r. łącznie z programu Erasmus skorzystało ponad 7 mln osób** – studentów, nauczycieli, pracowników naukowych, uczniów. Od tego momentu nastąpił dynamiczny wzrost tej liczby. Do 2021 r. łącznie z Erasmus skorzystało 12,5 mln Europejczyków i nie tylko, a w samym 2021 r. w program zaangażowanych było ponad 0,5 mln osób. W 2021 r. dokonano kolejnych zmian w działaniu programu. Zwiększono niemal dwukrotnie fundusze przeznaczone na program w perspektywie lat 2021-2027 w porównaniu do lat 2014-2020, choć w samym 2021 r. wydano mniej środków niż w 2020 r. Na lata 2021-2027 na program Erasmus zaplanowano przeznaczenie 28 mld EUR.

► Już w pierwszym roku obecności Polski w UE z programu Erasmus wyjechało na wymianę zagraniczną ponad 8 tys. polskich studentów uczelni wyższych, a do naszego kraju przyjechało ponad 2 tys. takich osób. Program szybko stał się popularny w Polsce (zarówno jako kraju pochodzenia studentów korzystających z Erasmus, jak i miejsca, do

którego studenci zagraniczni przyjeżdżają). Szczytową popularność wyjazdów odnotowano w połowie ubiegłej dekady – w 2015 r. w ramach Erasmus wyjechało na wymianę ponad 16,5 tys. studentów. Z kolei szczyt popularności Polski jako kraju docelowego przypadł na 2018 r., w którym do naszego kraju przyjechało ponad 18 tys. studentów z zagranicy.

► **Łączna liczba wyjazdów na wymiany polskich studentów z 18 lat od momentu wejścia Polski do UE do 2021 r. wyniosła 238 tys.** Jako że jeden student może skorzystać z programu Erasmus więcej niż jeden raz, wiadomo, że liczba indywidualnych studentów, którzy wyjechali na wymianę z programu jest nieco mniejsza. Z kolei skumulowana liczba przyjazdów do Polski studentów zagranicznych wynosi blisko 178 tys.

Wykres 4. Liczba wyjazdów na wymianę zagraniczną studentów z Polski i przyjazdów do Polski studentów z innych państw w ramach programu Erasmus

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie [danych o programie Erasmus+](#) i [danych archiwalnych](#).

(Ł.B)

Dzięki środkom z UE ponad 4 razy więcej gospodarstw domowych ma dostęp do szybkiego internetu

8,013 mld PLN

dofinansowania ze środków unijnych przeznaczono na budowę sieci szerokopasmowych w latach 2007-2020

► **Ponad 8 mld PLN wyniosło dofinansowanie projektów budowy sieci szerokopasmowych przekazane z funduszy europejskich na projekty realizowane w Polsce w dwóch ostatnich perspektywach finansowych.** Są to dotacje bezzwrotne, a wliczając ok. 716 mln PLN przeznaczonych na instrumenty pożyczkowe obsługiwane przez BGK łączna kwota wsparcia wynosi niemal 9 mld PLN. Z tej sumy ok. 3,2 mld PLN pozyskano w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, Programu Operacyjnego Polska Wschodnia oraz PO Innowacyjna Gospodarka do 2015 r. (data zakończenia realizacji projektów z ówczesnej perspektywy finansowej). Kolejne, większe środki, zostały przekazane beneficjentom Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Mimo formalnego zakończenia perspektywy finansowej w 2020 r., projekty są nadal finalizowane – łączna kwota przeznaczona na działania, które jeszcze nie zostały zamknięte i rozliczone to 3,1 mld PLN.

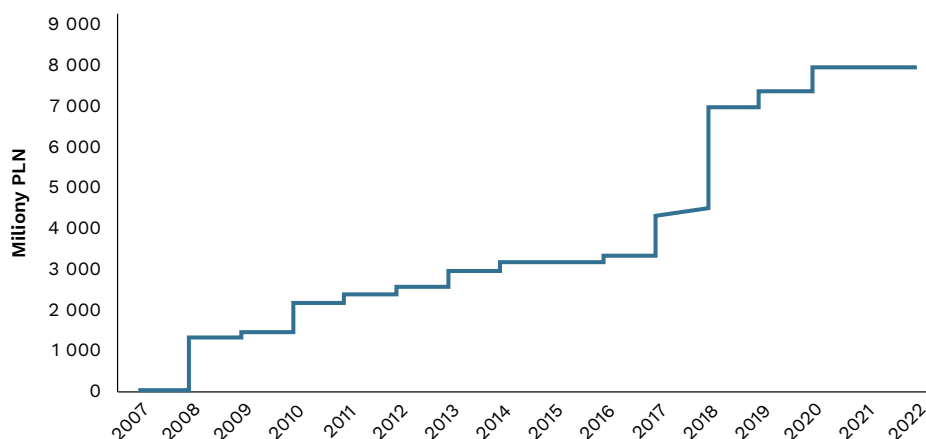
o 56,8 pkt. proc.

zwiększył się odsetek gospodarstw domowych mających dostęp do sieci szybszych niż 100 Mbps

2 mld EUR

dofinansowania na budowę sieci przewidziano w nowym programie operacyjnym FERC i w KPO (część grantowa)

Wykres 5. Kwota dofinansowania na budowę sieci szerokopasmowych w Polsce, ze środków UE, wg daty rozpoczęcia projektów (dla perspektywy finansowej 2007-2012 i 2013-2020)

Źródło: opracowanie własne PIE na bazie danych MFIPR.

► Dzięki inwestycjom w sieci szerokopasmowe odsetek gospodarstw domowych, które mogą korzystać z sieci o przepływności powyżej 100 Mbps wzrósł o 56,8 pkt. proc., z poziomu 12,4 proc. w 2013 r. Wraz z nabywaniem doświadczenia ewoluowała koncepcja rozdzielania środków – od programów regionalnych w latach 2007-2012 do centralnego programu POPC, jednak dzięki konsekwentnym działaniom w tym obszarze znacząco zmieniły się możliwości korzystania z internetu wśród polskich gospodarstw domowych. Obecnie nieco ponad połowa gospodarstw domowych ma dostęp do sieci światłowodowych, oferujących dostęp do internetu o najwyższej jakości. Jest to jeden z niewielu wskaźników opisujących cyfryzację kraju, plasujących Polskę powyżej średniej unijnej.

► Mimo znaczącej poprawy warunków dostępu do sieci w Polsce, wciąż planowane jest wykorzystanie środków unijnych do dalszego rozwoju w tym obszarze, zarówno w programach operacyjnych, jak i w KPO. **W programie Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy na infrastrukturę przeznaczono ok. 800 mln EUR, w KPO (część grantowa) – 1,2 mld EUR.** Wynika to, z jednej strony, z ciągłej ewolucji potrzeb i technologii (w PO IG finansowane były projekty zapewniające przepływność na poziomie 2 Mbps, dziś uznawanym za zbyt niski dla wielu podstawowych usług cyfrowych), z drugiej, z trudności w zapewnieniu wysokiej jakości dostępu do stacjonarnego internetu w warunkach częstej w Polsce rozproszonej zabudowy.

(IS)

UE będzie rozwijać inwestycje w półprzewodniki

210 mld USD

wyniosła wartość planowanych inwestycji w układy scalone ogłoszonych w USA od 2020 r.

► 18 kwietnia 2023 r. unijne instytucje (PE, KE i RUE) porozumiały się w sprawie treści aktu w sprawie czipów (European Chips Act). Unia zamierza zwiększyć udział w światowym rynku półprzewodników z 10 proc. do 20 proc. do 2030 r.. Głównym instrumentem finansowania inwestycji w ramach European Chips Act, będzie „Chips for Europe Initiative”, która ma połączyć środki unijne, krajów członkowskich oraz prywatne. Do 2027 r. zostanie zasilona kwotą 3,3 mld EUR z budżetu UE. Inwestycje mają objąć zarówno rozbudowę już istniejących zdolności produkcyjnych, jak i tworzenie nowych.

747 mln EUR

wyniosła wartość polskiego eksportu układów scalonych w 2022 r.

o 0,4 proc.,

wg prognozy w stosunku do 2022 r., wzrosnie wartość europejskiego rynku półprzewodników w 2023 r.

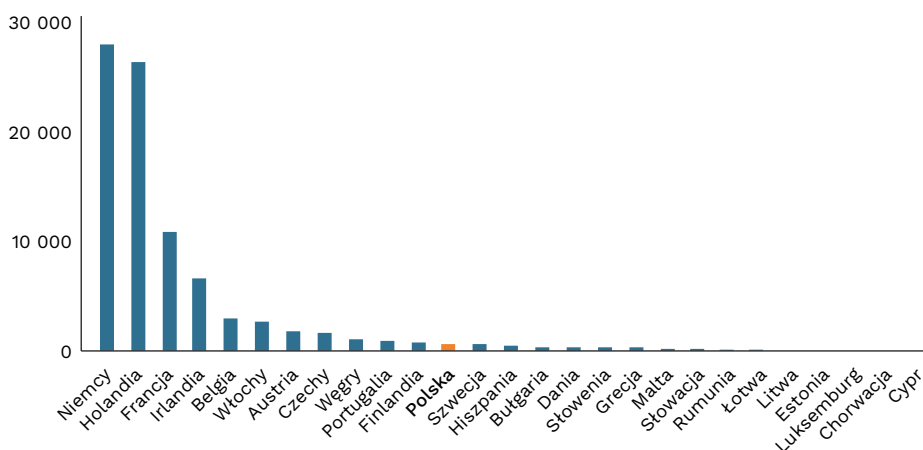
► Amerykanie natomiast są o krok dalej i rozpoczęli procedurę zgłaszania projektów, które mogą uzyskać finansowanie na podstawie Chips and Science Act. Ustawa przeznaczona 53 mld USD na badania, rozwój i produkcję w sektorze półprzewodników. Od 2020 r. firmy zapowiedziały już ponad 50 projektów o łącznej wartości 210 mld USD, w postaci inwestycji prywatnych na różnych etapach produkcji mikroprocesorów w USA.

► Europejski akt w sprawie czipów zakłada zmobilizowanie 43 mld EUR na inwestycje w moce badawcze i produkcyjne w sektorze. Jednak inwestycje w Europie napotykały problemy związane m.in. z wysokimi cenami energii. Największa zapowiedziana inwestycja Intela o wartości 17 mld EUR (część ponad 10-letniego planu inwestycyjnego o wartości 68 mld EUR) w zakład produkcyjny w Magdeburgu uzyskała już pomoc publiczną w wysokości 6,8 mld EUR, jednak inwestor domaga się kolejnych 5 mld EUR ze względu na ceny energii i materiałów budowlanych. Przewiduje się, że te czynniki wpłyną także na ewentualną decyzję inwestycyjną TSMC – tajwańskiego producenta półprzewodników, który już buduje nowe fabryki w USA i Japonii i być może rozważa także inwestycję w Europie.

► Branżowe stowarzyszenie ESIA prognozuje, że w 2023 r. rynki półprzewodników regionów Europa, Ameryka i Japonia zachowają swój rozmiar przy niewielkim wzroście (odpowiednio 0,4 proc., 0,8 proc. i 0,4 proc. wzrostu w porównaniu z 2022 r.). Z kolei region Azji i Pacyfiku skurczy się drugi rok z rzędu. W Polsce, wartość rynku półprzewodników liczona jako przychód przedsiębiorstw tego sektora w 2022 r. wyniosła 2,52 mld USD, co stanowiło 5,5 proc. rynku europejskiego. Średnie tempo wzrostu w latach 2016-2022 wynosiło 9,03 proc., przy 7,96 proc. średniego tempa wzrostu UE-27.

► Na rynku europejskim największym dostawcą półprzewodników są Niemcy, których wartość eksportu (HS 8541 i HS 8542) wyniosła 28 mld EUR. Eksport Polski w tym samym okresie osiągnął 747 mln EUR.

Wykres 6. Wartość krajowego eksportu elektronicznych układów scalonych poza UE w 2022 r. (w mln EUR)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Eurostatu.

(RI)

Autorzy: Łukasz Baszczak, Katarzyna Dębkowska, Rafał Ilnicki, Marcin Klucznik, Tomasz Mądry, Marcelina Pilszyk, Anna Szymańska, Ignacy Świącicki

Polski Instytut Ekonomiczny

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny *think tank* ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Wydarzenia i dane przedstawione w niniejszej publikacji pochodzą i bazują na źródłach zewnętrznych, stąd nie gwarantujemy ich poprawności. Mogą one być ponadto niekompletne albo skrócone. Wszystkie opinie i prognozy zawarte w niniejszej publikacji są wyrazem oceny ekspertów PIE w dniu ich publikacji i mogą ulec zmianie bez zapowiedzi. Niniejszy dokument jest jedynie materiałem informacyjnym do użytku odbiorcy.

